

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO

Warszawa, dnia 25 marca 2025 r.

Poz. 2991

UCHWAŁA NR 28.570.2024

KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W WARSZAWIE

z dnia 30 grudnia 2024 r.

w sprawie orzeczenia nieważności w części uchwały Nr VIII/47/2024 Rady Gminy w Kazanowie z dnia 29 listopada 2024 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi i ustalenia stawki tej opłaty

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.) oraz art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1325 z późn. zm.), **Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie uchwala, co następuje:**

§ 1. Orzeka o nieważności w części uchwały Nr VIII/47/2024 Rady Gminy w Kazanowie z dnia 29 listopada 2024 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi i ustalenia stawki tej opłaty, tj.

- 1) § 2 ust. 2 w zakresie wyrazów „o której mowa w § 1”, z powodu istotnego naruszenia art. 6k ust. 1 pkt 1 w związku z art. 6j ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2024 r. poz. 399 z późn. zm.);
- 2) § 3, z powodu istotnego naruszenia art. 6k ust. 4a ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

§ 2. Na niniejszą uchwałę służy Gminie Kazanów skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, w terminie 30 dni od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie.

Uzasadnienie

W dniu 4 grudnia 2024 r. wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie uchwała Nr VIII/47/2024 Rady Gminy w Kazanowie z dnia 29 listopada 2024 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi i ustalenia stawki tej opłaty.

Zgodnie z art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, ww. uchwała podlega nadzorowi Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie.

Badając przedmiotową uchwałę, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie ustaliło i zważyło, co następuje.

W § 1 badanej uchwały Rada Gminy w Kazanowie dokonała wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, w ten sposób, że opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi stanowi iloczyn liczby mieszkańców zamieszkujących daną nieruchomość oraz stawki opłaty określonej w § 2. W § 2 ust. 1 ustalono stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, o której mowa w § 1, w wysokości 17 zł miesięcznie za jedną osobę zamieszkującą daną nieruchomość.

W § 2 ust. 2 badanej uchwały, Rada Gminy w Kazanowie postanowiła, cyt. „Ustala się stawkę opłaty podwyższonej za gospodarowanie odpadami komunalnymi, o której mowa w § 1, w wysokości 48,00 zł miesięcznie za jedną osobę zamieszkującą daną nieruchomość, jeżeli właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny”. Odesłanie zawarte w § 2 ust. 2 badanej uchwały, cyt. „o której mowa w § 1” może sugerować możliwość zastosowania przez właściciela nieruchomości stawki opłaty podwyższonej, jeżeli nie będzie wypełniał obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny. Kolegium Izby wskazuje, że zgodnie z art. 5 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, właściciele nieruchomości zapewniają utrzymanie czystości i porządku przez zbieranie w sposób selektywny powstałych na terenie nieruchomości odpadów komunalnych zgodnie z wymaganiami określonymi w regulaminie oraz sposobem określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 4a ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Z powyższego wynika obowiązek selektywnego zbierania odpadów komunalnych, a zatem brak jest możliwości decydowania o sposobie gromadzenia odpadów w sposób selektywny (segregowany) lub nieselektywny (zmieszany).

Mając powyższe na uwadze, właściciel nieruchomości, składając deklarację o wysokości opłaty, może zastosować jedynie stawkę „podstawową” opłaty, tj. w opisywanym przypadku stawkę wskazaną w § 2 ust. 1 badanej uchwały. Obowiązek selektywnego zbierania odpadów potwierdzają dodatkowo przepisy art. 6k ust. 3 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, według których w przypadku, gdy właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny obowiązują go stawki opłaty podwyższonej za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w wysokości nie niższej niż dwukrotna wysokość i nie wyższej niż czterokrotna wysokość stawki ustalonej przez radę gminy. Natomiast w art. 6ka przywołanej ustawy wskazane zostały konsekwencje niedopełnienia obowiązku selektywnego zbierania odpadów komunalnych.

Zapis § 2 ust. 2 badanej uchwały w zakresie wyrazów, cyt. „o której mowa w § 1” sprawia, że organ stanowiący ustalił de facto dwie obowiązujące stawki opłaty do wybrania przez właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy. Takie działanie i odesłanie do § 1 badanej uchwały przy ustaleniu stawki opłaty podwyższonej, jeżeli właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny, jest niezgodne z przepisami art. 6k ust. 1 pkt 1 w związku z art. 6j ust. 1 pkt 1 ww. ustawy, zgodnie z którymi rada gminy w drodze uchwały dokona wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustali stawkę takiej opłaty, przy czym w przypadku nieruchomości na których zamieszkują mieszkańcy, opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi stanowi iloczyn liczby mieszkańców zamieszkujących daną nieruchomość i stawki opłaty ustalonej na podstawie art. 6k ust. 1.

Ponadto w § 3 badanej uchwały Rada Gminy w Kazanowie wskazała, cyt. „Zwolnienia dokonuje się na podstawie informacji zawartych w deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości, że posiada kompostownik i kompostuje w nim bioodpady stanowiące odpady komunalne”.

W ocenie organu nadzoru zapis ten wykracza poza delegację ustawową. Regulacje ustawowe nie dają podstaw do wprowadzenia w przedmiotowej uchwale zacytowanych wyżej zapisów. Na podstawie art. 6k ust. 1 pkt 1 i ust. 4a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, organ stanowiący dokonuje wyboru metody ustalania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, ustala stawkę takiej opłaty oraz wprowadza zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym proporcjonalnie do zmniejszenia kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z gospodarstw domowych.

Nie jest uzasadnione regulowanie w akcie prawa miejscowego innych kwestii niż te, które wynikają z ustawy. Wskazać bowiem należy, iż zgodnie z art. 6n ust. 1 pkt 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, rada gminy, uwzględniając konieczność zapewnienia prawidłowego obliczenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ułatwienia składania deklaracji, określa, w drodze uchwały wzór deklaracji o wysokości opłaty. Z kolei stosownie do art. 6m ust. 1a powołanej ustawy, deklaracja zawiera dane niezbędne do określenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

W związku z powyższym, przyjęte przez Radę Gminy w Kazanowie postanowienia w § 3 badanej uchwały, w sposób istotny naruszają przepis art. 6k ust. 4a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Badana uchwała jest aktem prawa miejscowego. W świetle art. 94 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, organy samorządu terytorialnego na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie ustanawiają akty prawa miejscowego, obowiązujące na obszarze działania tych organów. Ponadto zgodnie z art. 40 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, gminie przysługuje prawo stanowienia aktów prawa miejscowego obowiązujących na obszarze gminy na podstawie upoważnień ustawowych. W odniesieniu do aktów prawa miejscowego znajduje zastosowanie § 135 w związku z § 143 załącznika do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. z 2016 r. poz. 283), zgodnie z którym w uchwale zamieszcza się przepisy prawne regulujące sprawy z przekazanego upoważnieniem zakresu. Oznacza to, że akt podjęty na podstawie ustawowego upoważnienia może regulować tylko i wyłącznie sprawy przekazane tym upoważnieniem. Orzecznictwo sądów administracyjnych jednoznacznie wskazuje, że modyfikacja i uzupełnienie regulacji ustawowych przez przepisy gminne jest niezgodne z zasadami legislacji, przy czym ustalenia uchwały, które naruszają konkretne przepisy prawa, ale także te, które są wynikiem nadużycia uprawnień przysługujących gminie, są wadliwe pod względem prawnym. Na niedopuszczalność modyfikacji regulacji ustawowych w akcie prawa miejscowego zwrócił uwagę WSA we Wrocławiu w wyroku z dnia 3 listopada 2011 r. II SA/Wr 518/11 oraz NSA (do 2003.12.31) we Wrocławiu w wyrokach: z dnia 3 grudnia 1996 r. SA/Wr 949/96 i z dnia 11 lutego 1998 r. II SA/Wr 1459/97.

W tym stanie faktycznym i prawnym Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie postanowiło jak w sentencji uchwały.

Przewodniczący

Wojciech Tarnowski